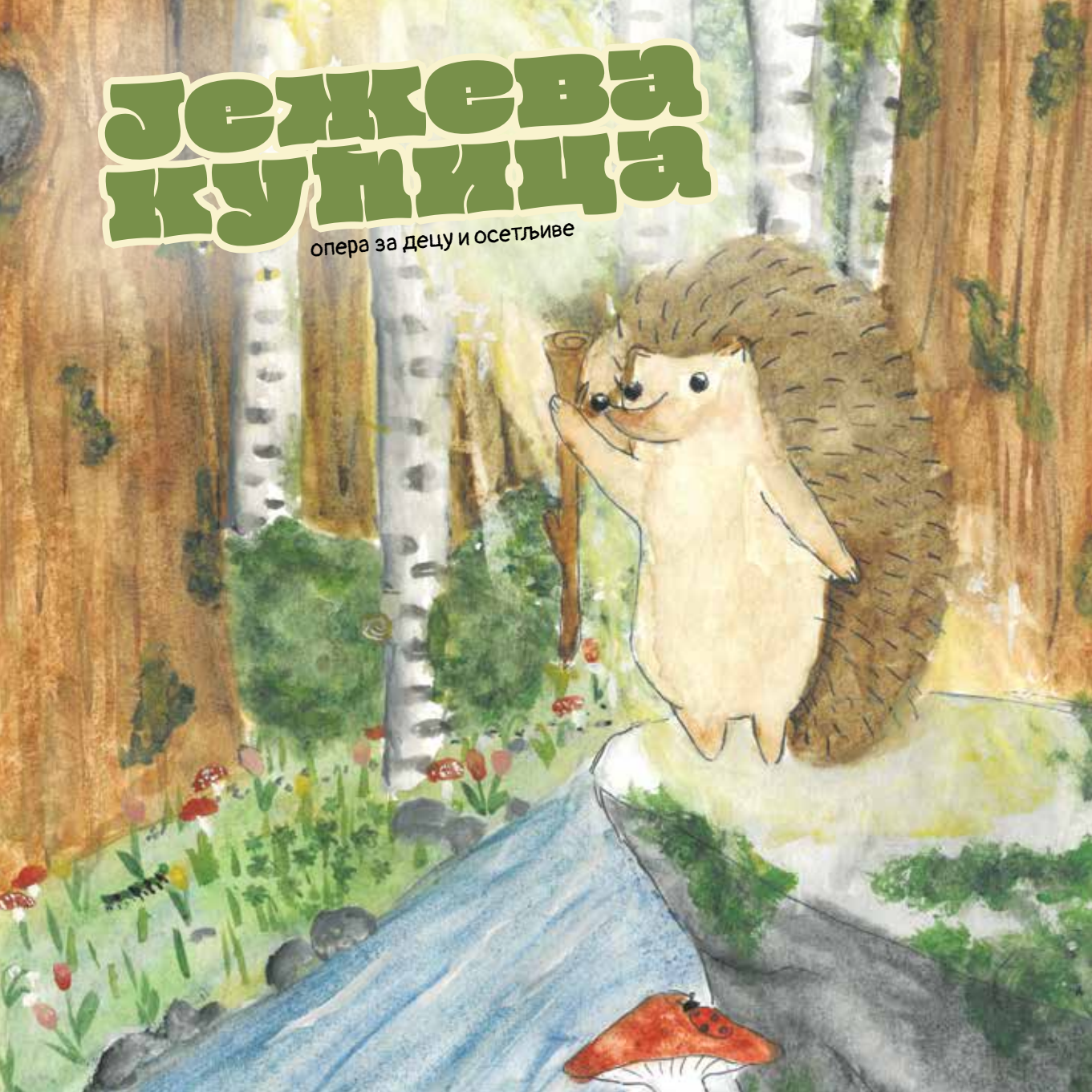

Јежева купица

опера за деца и осетљиве

ЈЕЖЕВА КУНИЦА

опера за децу и осетљиве

Компоновале: Исидора НЕДОВИЋ и Верица ПЕЈИЋ

Либрето: Бранко ЋОПИЋ

Оркестрација: Александар КОЈИЋ

Диригенткиња: Верица ПЕЈИЋ

Режија: Милица СТОЈАНОВ

Сценограф: Никола МАТИЈЕВИЋ

Костимографи: Виолета ТРАЈКОВИЋ и Горан ТРАЈКОВИЋ

Кореографиња: Верица КОЗАРЕВ КЛАРИЋ

Аутор шумског инструментаријума: Игор ОБРОВСКИ

Музички продуцент: Ладо ЛЕШ

У улогама чланови Дечјег оперског студија Српског народног позоришта:

<i>Јеж</i>	Катарина КРЧМАР
<i>Лисица</i>	Валентина КЕЛЕМАН
<i>Вук</i>	Будимир МАЛЕШЕВ
<i>Медвед</i>	Ваљериј КУЛАЕВ
<i>Дивља свиња</i>	Елена ГАВРИЛОВИЋ
<i>Поштар Зеџ</i>	Софија ЛАЈКО

Чојор вукова: Никола Пањковић, Милош Георгијев, Стефан Стојановић и Никола Станков

Птице: Хелена Стојић, Ана Матић, Вила Малешев, Дуња Беквалац, Петра Бјелетић, Елена Перовић, Теодора Остојин, Јана Тодоровић, Јелена Шешум, Николина Васић, Ивана Крчмар

Веверице: Бианка Дитрих, Оливера Бојовић, Јустина Димитријевић, Лаура Кленовшек, Даша Лелић, Катарина Лукић, Ива Петровић

Свици: Софија Близанац, Лара Леловић, Лана Шешум, Калина Живковић, Калина Бубњевић, Николина Аникић, Емилија Стефановић, Сара Петровић и Ема Француз

Шума: Даница Ајдарић, Талија Анђелић, Виктор Толокин, Васиљ Дрча, Исидора Ђулафић, Варвара Затерјукина, Кјара Дрча, Константин Видовић, Анђела Кораћ, Филипа Дрча, Анастасија Петковић, Елена Мандић, Лила Грубор, Лука Курјаков, Лола Малешевић, Лила Јовановић, Анђела Ракита, Зара Павловић, Константин Павловић, Милана Хелмеке

Пчеле: Наталија Стјеља и Дуња Карацић

Шумски оркестар: Анђела Којић, Ника Агић, Вера Нишић, Софија Крањчевић, Татјана Бишоп, Галина Биреш, Ирина Биреш, Ирис Глушица, Ксенија Бероња, Николија Скочо, Сташа Атанацковић, Реља Мутић, Дамјан Мандић, Коста Рушкуц

Извођење Оркестра Опере СНП-а снимљено априла 2025.

Диригент: Александар Којић

Концертмајстор: Сергеј Шаповалов

Хор и солисте припремила: Верица Пејић

Инспицијент: Иван Свирчевић

Тон-мајстори: Душан Јовановић и Боба Видрић

Мајстор светла: Ђорђе Бедов

Видео-пројекција: Бошко Рауш

Представа траје: око један сат

Претпремијера у СНП-у: 27. децембра 2024, сцена „Јован Ђорђевић“

Премијера у СНП-у: 10. маја 2025, сцена „Јован Ђорђевић“, 19.00

Реприза: 23. маја

Поводом обележавања 110 година од рођења Бранка Ћопића

Бранко Ћопић се својим специфичним хумором издвајао од других дечјих писаца свога времена, а живом маштом је најмлађим читаоцима настојао приказати животне вредности на разумљив и духовит начин. *Јежева кућица* има једноставну и јасну поруку – треба чувати властити дом и треба се волети. Симпатични јунак Жежурка Жежић бори се за себе и своје ставове, чак и када му се други ругају, он је и даље непоколебљив и истрајан. Због занимљиве и динамичне приче и метафоричних представа јунака, *Јежева кућица* припада оним делима која се памте целог живота.

„Хтио бих својим дјелом да обогатим овај свијет, да покажем многе скривене путеве и одшкринем нека тајна врата, да „лажем“ и заувјек зачарам многог млађег и старијег читаоца, да исправим и поносом наоружам човјека, да учиним да се мање бојимо и више смијемо...”

Бранко Ћопић, 1958.

Песници о *Јежевој кућици*

„Мислим да је данашњој деци потребно дати подршку да не копирају једни друге, да не копирају неког са друштвених мрежа него да буду своји и да верују у себе, да буду доследни свом ставу као Жежурка Жежић.”

Јасминка Петровић, поводом 75 година *Јежеве кућице*, 2024.

„Поема *Јежева кућица* врхунац је Ћопићеве магије. Нешто тако мило и чедно на нашем језику није написано. Ко прочита ову поему, не може срести јежа, а да се не осмјехне Ћопићевим осмјехом.”

Рајко Петров Ного

***Јежева кућица*, опера за децу и осетљиве**

Опера за децу *Јежева кућица* премијерно је изведена у децембру 2005. године, у продукцији Културног центра Врбас. Дело су осмислиле и компоновале Верица Пејић, тада диригенткиња Дечјег хора Културног центра, и Исидора Недовић, корепетиторка тог ансамбла, управо из жеље да деци, уз певање као примарни хорски задатак, додају покрет и да их мултидисциплинарно уметнички ангажују. Трагајући за формом која би такве задатке испуњавала, опера је била логично решење, а бирајући литерарни предложак за либрето, поема *Јежева кућица* Бранка Ћопића показала се као идеална не само због чињенице да је писана у стиху и да нема потребе за дописивањем дијалога или арија нити за другим видовима литерарних интервенција, него зато што је тема дела ванвременска, а начин на који је Ћопић обрађује близак је деци, духовит је и бајковит.

Представа је била успешна и до сада је имала око 100 извођења у две продукције. Проглашена је за најбољу дечју представу у Србији 2006. на бечејском фестивалу „Мајске игре“, најстаријој смотри драмског стваралаштва младих у региону, а награђена је и за најбољу оригиналну музику. Захваљујући том признању, представа је приказана исте године у Београду, у оквиру манифестације „Радост Европе“, и гостовала је и на сцени Позоришта младих у Новом Саду. Музичко-плесни театар „Искрице“ из Новог Сада поставио је своју продукцију у децембру 2017. Ауторски тим, Верица Пејић и Исидора Недовић, потписују и другу продукцију *Јежеве кућице*, у режији Неде Даниловић. Обе остварене продукције биле су успешне, премда су рађене са дечјим ансамблима чија вокална обука није подразумевала вишегласно певање, технички су врло једноставне, а пратња је била сведена само на клавир. И режисрска решења била су прилагођена узрасту и извођачким могућностима деце.

Најновија продукција *Јежеве кућице*, у извођењу чланова Дечјег оперског студија Српског народног позоришта, у основи има музички материјал *Јежеве кућице* из 2005. и 2017. године, али је проширена увертиром, балетским сценама, хорске нумере расписане су вишегласно, оперу је оркестрирао Александар Којић за камерни оркестар. Режију ове поставке потписује Милица Стојанов, а сценски покрет и кореографију осмислила је Верица Козарев Кларић.

Како је настао наш *Леж*?

Некада давно у музичкој школи у Врбасу, пре скоро четврт века, упознала сам Исидору Недовић, своју заувек најбољу другарицу. Делиле смо исту учионицу, исту клупу, клавир, таблу и један ормар, али нисмо ишле у исти разред. Биле смо наставнице Солфеџа. Радиле смо у контрасме-ни и сретале смо се накратко јер сам ја увек журила на аутобус за Нови Сад а она на први час

Исидора Недовић, фото промо

Верица Пејић, фото М. Ердељи

у пола два. Остављале смо једна другој поруке под клупом, крофне из пекаре и ситнице од којих вам буде топло око срца. Дора је увек умела да каже нешто смешно, а ја волим смешно. Обе смо много волеле децу па смо заједно формирале градски дечји хор у Врбасу – она је свирала клавир (који никад нисам умела тако добро да свирам), док сам ја дириговала и повремено сам умела да викнем тако гласно да бих успоставила ред (што Дора никад није умела). Укратко, биле смо савршен тим. Желеле смо да деца заволе музику онако како смо је ми волеле, да од ње засијају и да јој се, чак и кад порасту и постану доктори, возачи, фризерери, професори или шта год пожелe, увек враћају. И кад им је лепо и кад им је тешко. Како је настао наш *Леж*? То је у почетку била неславна прича о томе како смо сазнале да деца не воле да стоје у хору док певају. Јер кад имаш 5-6 година, стајање у месту није твој најдражи спорт. Из тог сазнања родила се идеја да подстакнемо децу, да им дамо неке сценске задатке и настала је магија! Деца су почела да се играју.

Јежеву кућицу писале смо заједно а опет одвојено. Свака је у свом примерку сликовнице бележила хармонске скице, делиле смо нумере као што смо делиле учионицу, и, ево 20 година касније, не умет да вам кажем шта је писала Дора а шта ја. Једино у шта сам сигурна јесте да је прва тема „По шуми широм“ Дорино дело, а теме „Лијина арија“ и „Ручак“ су моје. Све остало ми је прекрила варљива магла сећања из које се појаве само Дорине насмејане очи или глас, па ме врате у време кад је мој живот био испуњен нашим великим другарством. Написале смо заједно две опере за децу: *Јежеву кућицу*, према поеми Бранка Ћопића, и *Плавој киши*, према тексту Арсена Диклића.

Писале бисмо ми још, али нисмо стигле. Дора је заувек отишла 13. септембра 2019, али је остала мој најбољи друг. Уз мене је, од прве пробе Дечјег оперског студија, дели са мном сваки концерт и представу, а овом нашем новом *Лежу* заједно смо саградиле кућу баш онакву о каквој смо маштале 2005. године, у кишну врбашку касну јесен, док смо је писале. Није то музика у којој ћете наћи нека изузетна хармонска решења, није то Пучини. То је опера која је написана да би у њој уживала деца док је изводе и да би је слушали и одрасли којима срце још заигра кад се сетe детињства. То је опера за децу и осетљиве.

Верица Пејић

Садржај

Увертира: Јутро у шуми. Природа се буди и представљају се становници шуме. Параду отвара оркестар буба са диригентом Скавцем, прати их вртоглави циркус предвођен славном артист-кињом Дивљом свињом, за њима је поштар Зеџ у друштву два шумска пријатеља, и чопор Вукова који се труде да буду страшни све док их јато устрепталих Птица није уплашило. Ту је и госпођа Лија са својим слушкињама Веверицама, неспретни Меда који бежи од Пчелица, и најбитнија – магична Шума која, док ковитла своје гране будећи добри дух природе, позива Свице да осветле хероја шуме, надалеко поштованог Жежурку Жежића.

1. чин: Док Шума слави Жежа, њеног славнога ловца и заштитника, Зеџ му доставља Лијино писмо која га позива на ручак. Жеж се весели позиву и спрема се да крене на пут.

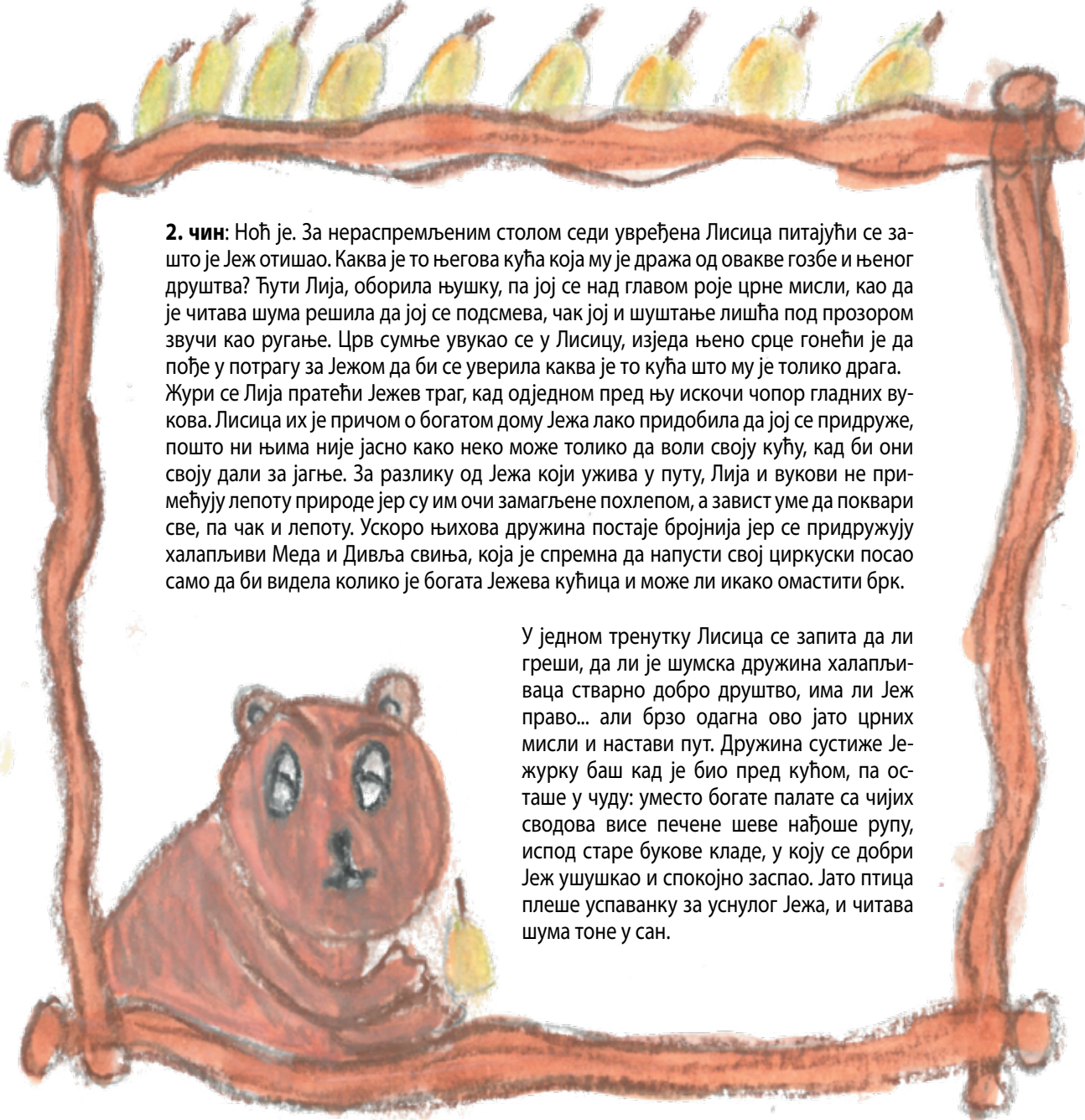
Жежев пут кроз шуму доноси галерију необичних становника шуме који промичу пред његовим очима. Жеж зна да ужива и у самом путу, а зна и кад треба да се одмори.

Лија и њена свита веверица нестрпљиво очекују Жежа, а он, као прави каваљер, наздравља домаћици и њеном дому. Отпочиње четворосатни ручак уз шумски хор и оркестар буба. Вредне Веверице само нижу јело за јелом, а Жеж и Лија, уморни од гозбе, полако тону у сан. Лија то по-

кушава да спречи како би фешта трајала и позива оркестар буба да буде гласнији. Али нико још није спречио „модри вео“ да се надвије над шуму, док Птице играју свој ноћни плес уз хук сове што их позива у лов.

Жежић се изненада разбуди и устаје да би пошао својој кући. Лија се труди да га задржи нудећи му свој дом, али он одбија њен позив речима: „Дражи је мени мој скромни дом!“ Лија остаје увређена, а Жеж одлази кући пратећи светлост Свитаца.

2. чин: Ноћ је. За нераспремљеним столом седи увређена Лисица питајући се зашто је Жеж отишао. Каква је то његова кућа која му је дража од овакве гозбе и њеног друштва? Ћути Лија, оборила њушку, па јој се над главом роје црне мисли, као да је читава шума решила да јој се подсмева, чак јој и шуштање лишћа под прозором звучи као ругање. Црв сумње увукао се у Лисицу, изједа њено срце гонећи је да пође у потрагу за Жежом да би се уверила каква је то кућа што му је толико драга. Жури се Лија пратећи Жежев траг, кад одједном пред њу искочи чопор гладних вукова. Лисица их је причом о богатом дому Жежа лако придобила да јој се придруже, пошто ни њима није јасно како неко може толико да воли своју кућу, кад би они своју дали за јагње. За разлику од Жежа који ужива у путу, Лија и вукови не примећују лепоту природе јер су им очи замагљене похлепом, а завист уме да поквари све, па чак и лепоту. Ускоро њихова дружина постаје бројнија јер се придружују халапљиви Меда и Дивља свиња, која је спремна да напусти свој циркуски посао само да би видела колико је богата Жежева кућица и може ли икако омастити брк.

У једном тренутку Лисица се запита да ли греши, да ли је шумска дружина халапљиваца стварно добро друштво, има ли Жеж право... али брзо одагна ово јато црних мисли и настави пут. Дружина сустиже Жежурку баш кад је био пред кућом, па осташе у чуду: уместо богате палате са чијих сводова висе печене шеве нађоше рупу, испод старе букове кладе, у коју се добри Жеж ушукао и спокојно заспао. Јато птица плеше успаванку за уснулог Жежа, и читава шума тоне у сан.

Рамове са цртежима Јежа, Медведа и
Лисице нацртала: Вишња Ћук

3. чин: Јутро је. Шума се буди, зраци сунца обасјавају кућицу. Јеж спрема по кући, ради јутарњу гимнастику, помаже дрвећу које је жедно и стара се о шуми као прави заштитник. Срећан што је у свом малом царству, пева арију о слободи, о срећи, о љубави према свом дому: „У теби живим без бриге, страха / И бранићу те до задњег даха!“

Ова химна разгали читаву шуму и сви се радују. Веселе прекида банда галамџија предвођена Лисицом која Јежа назива будалом а његову кућу страћаром и штенаром пуном бува. Напад се заоштрава, а Лисица, схвативши да Јеж има право, заћути чекајући расплет догађаја. Јеж је храбар и супротставља се нападачима, па му и Шума прискаче у помоћ. Галамџије су осрамоћене и отеране.

Лисица се искрено покајала за своје поступке, Јеж јој великодушно прашта, па шума слави победу свог доброг чувара.

Прича о Жежурки

Конечно! Опера за нас децу! И не дајте се уплашити грандиозности те речи – опера, јер је, у својој основи, опера само другачији начин да се исприча једна прича. А код сваког причања приче вечно се јављају три питања. Прво, коју причу испричати. Друго, како је испричати. И треће, зашто је испричати.

Коју причу испричати? *Јежеву кућицу*, Бранка Ћопића, наравно! Причу о чувеном Жежу ког поштује цела шума. Ову причу је и ваша бака читала када је била мала и из ње је научила да срећа није да добијеш све што пожелиш, него да уживаш у ономе што имаш и да то што имаш чуваш и браниш. Овај Жежић је херој јер чува свој дом, какав год да је – његов је. У њему се осећа сигурно и има слободу да буде и ради оно што жели.

Како испричати причу? Ову басну у стиховима испричаћемо музиком, гласом и покретом, како бисмо у вама пробудили што више чула и потпуно вас увукли у магичну ћопићевску шуму.

Зашто је испричати? Жеж достојанствено брани свој дом, а бранећи га он заправо брани своју слободу и право да буде оно што јесте и да ради оно што он мисли да је исправно – а то је наше људско, дечје, жежево право – право на слободу. Јер данас нам је, више него икада, потребна прича о борби за слободу, у тренутку када нас толико деце подсећа на њу. И зато опера за нас децу!

Обуците своје фракове и кринолине у најлуђим бојама, ставите осмех број пет и испричајмо заједно причу о слободи јер приче постоје докле год има вас који их слушате. Запамтите, сви учествују!

Spoiler Alert: У делу када цела шума креће да слави Жежа, треба сви да устанемо и навијамо за Жежа из све снаге, толико гласно да се радост одбрањене слободе заори салом и Новим Садом.;

Милица Стојанов, редитељка и још увек дете

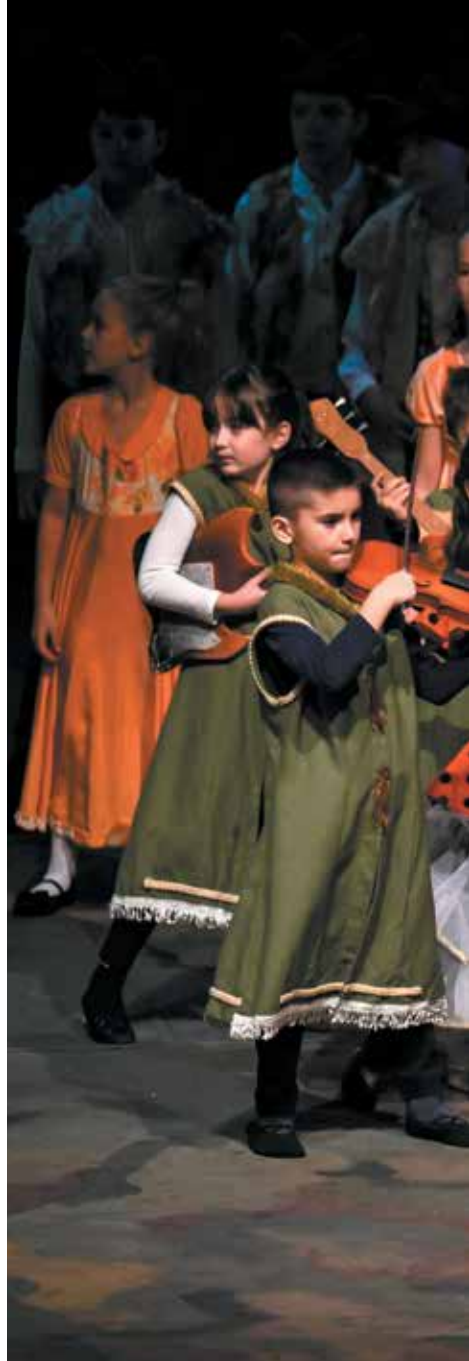

Дечји оперски студио СНП-а

Дечји оперски студио почео је са радом у марту 2022. као пилот-пројекат везан за продукцију опере *Кармен* Ж. Бизеа. Због великог интересовања деце али и потребе театра да у сталном саставу има и дечји ансамбл који би учествовао у представама у којима је партитуром то и предвиђено, Дечји оперски студио наставио је са радом. У првој години постојања дечји ансамбл се појавио више од 40 пута пред публиком учествујући, осим у опери *Кармен*, и у представама: *Кармина бурана* К. Орфа, *Тоска* Ђ. Пучинија, *Крцко Орашчић* П. И. Чајковског и *Боеми* Ђ. Пучинија. Осим хорског ангажмана, чланови су се представили и као солисти у драмским и оперским делима: *Мадам Бајерфлај* Ђ. Пучинија, *Виолиниста на крову* Џ. Стејна и Џ. Бока, *Владимир и Косара* С. Дивјаковића, *Еро с оноја свијетла* Ј. Готовца и *Ђани Скики* Ђ. Пучинија.

За три године рада студио је изградио репутацију јединственог дечјег оперског ансамбла чији репертоар сачињавају музичко-сценска дела писана не само за децу него и за одрасле професионалне извођаче, а њихова специфична интерпретација наилази на похвале критике и оперске публике свих узраста. Дечји оперски студио је наступио на 9 самосталних концерата, а најзначајнији наступи ван СНП-а јесу два Новогодишња концерта у згради РТВ-а (2023, 2024) и гостовање на „Мокрањчевим данима“ у Неготину (септембар 2024).

Програм рада Дечјег оперског студија сачињен је са идејом да деца вокално и сценски могу да одговоре и на најзахтевније задатке које пред њих ставља учешће у продукцијама СНП-а. Дечји оперски студио од оснивања ради под уметничким руководством солисткиње Опере Верице Пејић, корепетитор ансамбла је Немања Штеванов, а за рад са децом на пољу сценског покрета и плеса заслужна је солисткиња Балета Верица Козарев Кларић. Дечји оперски студио чине деца узраста од 5 до 13 година, а тренутно има више од 80 чланова.

Кушак за радознале

Одгонетни ко је и повежи

⇒ Не одриче се слатког меда ни рој пчела кад га гледа.	(јеж)
⇒ Китњастим репом она се хвали и лукаво коке мами.	(зец)
⇒ Без ње би шума била пуста, има кљун, нема уста.	(дивља свиња)
⇒ Страшан наступи час кад он пусти завијајући глас.	(вук)
⇒ Кад бодље наоштри своје и змије га се боје.	(медвед)
⇒ Кљове има, слон није, жиревима се радује.	(птица)
⇒ Дуге уши, кратке ноге, брзо трчи у нове згоде.	(лисица)

Моје белешке:

СРПСКО НАРОДНО ПОЗОРИШТЕ

НОВИ САД

Позоришни трг 1, 21101 Нови Сад

Телефон: 021 / 6621 411 (централа)

За издавача | Љубинка ГВОЗДЕНОВИЋ, в. д. управника
Уј Опера | Драгана РАДАКОВИЋ, директорка

Уредник | Ивана ИЛИЋ КИШ
Идејно решење плаката | Лила ЈОВАНОВИЋ
Фотографије с пробе | Марија ЕРДЕЉИ
Графички уредник | Ђорђе ЛАБАТ
Компјутерски слог | Љилјана БИЛБИЈА
Сарадник уредника | Ладос ЛЕШ

Штампа | BiroGraf Comp doo,
Тираж 500

164. сезона 2024/2025.

www.snp.org.rs